

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba franceză

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A TREIA

CAUZA SC MAGNA HOLDING SRL CONTRA ROMÂNIA

(Cererea nr. 10055/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

13 iulie 2006

Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile definite la art. 44 § 2 al Convenției.

Ea poate suporta retușuri de formă.

În afacerea SC Magna Holding SRL contra România,

Curtea europeană a Drepturilor Omului (secția 3), reunită în camera formată din:

Dnii: B. M. Zupancic, *președinte*,

J. Hedigan,

C. Birsan,

V. Zagrebelsky,

Dna A. Gyulumyan

David Thor Bjorgvinsson,

Dna I. Ziemele, *judecători*,

Și Dl. V. Berger, *grefier de secție*

După ce au deliberat în camera de consiliu din data de 22 iunie 2006,

Dau hotărârea următoare, adoptată la această dată:

PROCEDURA:

1. La originea cazului se află o cerere (nr. 10055/03) îndreptată contra României de către SC Magna Holding SRL („reclamanta”), societate comercială având sediul la București, care a sesizat Curtea la data de 7 martie 2003, în virtutea art. 34 din Convenția de salvagardare a Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale („Convenția”).

Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de dl Bogdan Aurescu, agent al Guvernului, apoi de dna Roxana Rizoiu, și, în sfârșit, de dna Beatrice Ramașcanu.

2. La data de 5 ianuarie 2004, Curtea (secția a doua) a decis să comunice cererea Guvernului. Prevalându-se de articolul 29 § 3, ea a decis ca să fie examinate în același timp admisibilitatea și temeiul cauzei.

3. La data de 1 noiembrie 2004, Curtea a modificat compunerea secțiilor sale (art. 25 § 1 din regulament). Prezenta cerere a fost atribuită secției a treia, astfel remaniată. (art. 52 § 1).

ÎN FAPT:

I CIRCUMSTANȚELE SPEȚEI

4. Reclamanta, SC Magna Holding SRL, este o societate română, creată în anul 1992 și având sediul social la Ploiești, și este reprezentată de dl Adrian Șuliakov, asociat unic.

5. Prin hotărârea din 27 iulie 2001, Tribunalul județean Prahova a admis acțiunea reclamantei și a condamnat societatea M („societatea”) la evaluarea unui imobil aparținând acesteia din urmă și la semnarea, împreună cu reclamanta, a unui contract de vânzare - cumpărare a acestui imobil, la un preț care să țină cont de lucrările de renovare efectuate de către reclamantă. Tribunalul a ordonat, de asemenea, debitoarei să verse suma de 50.000.000 lei românești (ROL) pentru fiecare zi de întârziere, începând cu data la care hotărârea va deveni definitivă, până la semnarea contractului. În sfârșit, tribunalul a condamnat societatea la plata, către reclamantă, a cheltuielilor judiciare.

6. Această hotărâre a fost confirmată, în recursul societății, printr-o hotărâre definitivă a Curții de Apel Ploiești, din data de 23 octombrie 2001. Debitoarea a fost, de asemenea, condamnată să verse reclamantei, cheltuielile judiciare.

7. La o dată neprecizată, hotărârea din 27 iulie 2001 a fost investită cu formula executorie.

1. Demersurile în vederea semnării contractului de vânzare

8. În urma hotărârii din 27 iulie și după evaluarea imobilului de către societatea debitoare, aceasta și reclamanta au început negocierile pentru a încheia contractul de vânzare al imobilului.

9. Societatea a făcut o propunere de vânzare, la data de 4 februarie 2002, respinsă de către reclamantă pe motivul că oferta nu respecta condițiile hotărârii în cauză în ceea ce privește prețul imobilului. La data de 15 februarie 2002, o nouă întâlnire între cele două părți nu a ajuns la o înțelegere în ceea ce privește semnarea contractului, pentru că reprezentanții societății nu erau abilitați să negocieze prețul. Debitoarea a informat reclamanta că ea își va menține oferta din 4 februarie 2002 până la sfârșitul lunii februarie 2002. La data de 27 februarie 2002, reclamanta a trimis societății propunerea sa de preț.

10. Totuși, la data de 8 martie 2002, societatea a informat reclamanta că ea considera că s-a conformat deja hotărârii din data de 27 iulie 2001.

Ca răspuns, prin scrisorile din datele de 11 martie și 11 aprilie, reclamanta a informat societatea că ea era în continuare disponibilă pentru negocierea condițiilor din contract, în conformitate cu hotărârea din data de 27 iulie 2001 și că ea va renunța, îndată ce contractul va fi semnat, la cererile sale silite de plată pentru zilele de întârziere.

2. Cerere în vederea executării silite a hotărârii din data de 27 iulie 2001.

11. Considerând că hotărârea din data de 27 iulie 2001 rămânea în continuare neexecutată în ceea ce privea obligația de a semna contractul de vânzare, reclamanta a cerut, prin mijlocirea unui executor judecătoresc, vărsarea sumelor cheltuite în justiție, și, în plus, suma de 13.000.000 lei (ROL), reprezentând penalitățile pentru zilele de întârziere, prin sechestrul asupra conturilor debitoarei.

a) Dreptul la plata penalităților de întârziere

12. Printr-o hotărâre provizorie din data de 11 aprilie 2002, tribunalul de primă instanță din Ploiești a admis cererea reclamantei și a ordonat sechestrul conturilor societății debitoare. Aceasta a înaintat apel în justiție.

În fața jurisdicției de apel, reclamanta și-a menținut cererile formulate în fața tribunalului de primă instanță, amintind că după mai mult de 5 luni după ce a devenit definitivă, hotărârea din 27 iulie 2001, tot nu era executată. Ea considera că neexecutarea era imputabilă debitoarei, care refuza să se conformeze obligațiilor impuse de către instanțe.

13. La data de 18 iunie 2002, tribunalul județean Prahova a admis apelul societății și a infirmat hotărârea din data de 11 aprilie 2002. Ea a amintit că penalitățile reprezentau o sancțiune civilă și erau, totodată, un mijloc de constrângere al debitoarei pentru a executa obligația sa și un mod de a asigura executarea acestei obligații. El a considerat totuși că o decizie care să ordone plata penalităților pentru întârziere este, totuși, în speță, hotărârea din data de 27 iulie 2001, care nu constituia totuși un titlu valabil pentru vărsarea daunelor-interese, în măsura în care conform legii române, penalitățile pentru întârziere aveau un caracter provizoriu. Această măsură nu era deci

susceptibilă de executare în absența unei noi decizii judiciare, prin care plata penalităților ar fi fost transformată în daune-interese compensatorii, corespunzând prejudiciului efectiv suportat de către creditor din cauza executării tardive sau a neexecutării obligației inițiale. Tribunalul reține de asemenea, că executorul judecătoresc nu era competent pentru a calcula cuantumul penalităților pentru întârziere, doar în baza hotărârii din 27 iulie 2001 și că, în consecință, articolul 371² § 2 din codul de procedură civilă nu era aplicabil în speță.

14. Această soluție a fost confirmată, la data de 20 septembrie 2002, printr-o hotărâre definitivă a Curții de Apel Ploiești. Curtea a reținut că, față de refuzul societății de a executa hotărârea din 27 iulie 2001, soluția pe care trebuia să o aleagă reclamanta, era aceea de a formula o nouă acțiune în vederea transformării obligației de a semna contractul de vânzare într-o obligație de plată a daunelor-interese compensatorii, așa cum este prevăzut în codul de procedură civilă.

15. Curtea a scos apoi în evidență faptul că societatea a plătit reclamantei cheltuielile judiciare ordonate prin hotărârea din 27 iulie 2001.

b) Contestarea executării silite

16. În paralel, societatea a înaintat o acțiune în contestare a executării silite ordonate de către tribunal, la data de 11 aprilie 2002.

17. Prin hotărârea amintită de admisibilitate din data de 27 mai 2002, tribunalul de primă instanță din Ploiești a suspendat executarea silită din hotărârea din 27 iulie 2001. Apoi, la data de 17 decembrie 2002, tribunalul a admis această contestație, sprijinindu-se pe aceleași argumente pe care s-au sprijinit tribunalele care au hotărât asupra cererii de plată a penalităților de întârziere, ca și asupra faptului că sechestrarea

conturilor bancare ale societății fusese anulată prin hotărârea definitivă din data de 20 septembrie 2002.

3. *Evoluția ulterioară*

18. La o dată neprecizată, imobilul în cauză a fost transferat în patrimoniul societății C.G.C.

19. Reiese, din elementele de la dosar, că hotărârea din 27 iulie 2001 rămâne până astăzi neexecutată în ceea ce privește obligația de a semna contractul de vânzare.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE PERTINENTE

20. Reglementările interne pertinente, spre știință extrasele din codurile civil și de procedură civilă și din legea nr. 188/2000 asupra executorilor judecătorești, este descrisă în decizia *Roman și Hogeă contra România* (nr. 62959/00, 31 august 2004).

ÎN DREPT:]

I DESPRE ÎNCĂLCAREA INVOCATĂ LA ART. 6 § 1 DIN CONVENȚIE

21. Reclamanta invocă faptul că neexecutarea hotărârii definitive din data de 27 iulie 2001, în ceea ce privește semnarea contractului de vânzare, ca și refuzul tribunalelor de a autoriza executarea silită a hotărârii, a prejudiciat dreptul său de acces la o justiție care să judece echitabil cauza sa, așa cum este prevăzut la art. 6 § 1 din Convenție, care este redactat astfel:

„Orice persoană are dreptul ca, cauza sa să fie ascultată în mod echitabil (...) de către un tribunal (...) care va decide (...) asupra contestării drepturilor sale și a obligațiilor sale cu caracter civil (...)”.

A. Despre admisibilitate

22. Guvernul consideră că reclamanta ar fi trebuit să folosească mijloace indirecte în scopul constrângerii debitoarei la executarea obligației sale, mai ales acțiunea în condamnare a debitoarei la plata unei amenzi civile, în măsura în care nu există mijloace de executare silită a unei obligații ca cea despre care este vorba în speță, care necesită intervenția personală a debitorului.

23. Reclamanta se opune acestei excepții și scoate în evidență faptul că ea a folosit cu succes un alt mijloc indirect, mult mai constrângător, contra debitoarei, spre știință, plata penalităților pentru întârziere.

24. Curtea amintește faptul că o excepție similară a Guvernului a fost respinsă în cauza *Roman și Hoge*, citată. Ea nu vede nici un motiv să se îndepărteze, în speță, de concluzia la care s-a ajuns în cauza citată. Plecând de aici, excepția Guvernului nu poate fi reținută.

25. Curtea constată că prejudiciul nu este în mod manifest neîntemeiat, în sensul art. 33 § 3 din Convenție. Ea scoate în evidență faptul că, acesta nu se împiedică de nici un alt motiv de neadmisibilitate.

Se cade deci de acord asupra admisibilității cauzei.

B. Pe fond

26. Guvernul amintește că executarea unei obligații care necesită intervenția personală a debitorului, așa cum este cazul în speță, nu impune autorităților decât obligația de a

crea și de a pune la dispoziția creditorului un sistem judiciar apt să-l ajute în executarea creanței sale. Dacă creditorul face apel la puterea publică pentru a obține executarea, autoritățile trebuie să aibă un comportament diligent, luând toate măsurile care li se pot cere în mod rezonabil. Totuși, procesul civil fiind guvernat de principiul disponibilității, Statul nu este obligat să execute *ex officio* decizia judiciară dată în speță. De aici rezultă că obligațiile pozitive care reies din art. 8 al Convenției nu se transpun sub unghiul art. 6 al Convenției.

27. Trebuie pus în valoare faptul că reclamanta ar fi putut cere executarea obligației prin obținerea de daune-interese compensatorii în virtutea art. 1075 din codul civil. Jurisdicțiile interne au sugerat și ele o asemenea soluție.

28. În plus, Guvernul consideră că reclamanta putea să aleagă să se adreseze tribunalelor pentru a obține lichidarea penalităților de întârziere prin transformarea acestora în daune-interese compensatorii, ținând cont de prejudiciul efectiv suportat prin neexecutarea obligației inițiale.

29. Reclamanta contestă argumentele Guvernului. Ea amintește că, prin deciziile lor ulterioare celei date la data de 27 iulie 2001, jurisdicțiile interne au făcut imposibilă executarea hotărârii. Privând reclamanta de mijlocul cel mai constrângător de a convinge debitorul să-și execute obligația, spre știință plata penalităților de întârziere, tribunalele au obligat-o să opteze pentru executarea prin echivalare, cu toate că ea nu a dosit niciodată acest lucru.

30. Curtea amintește că executarea unei hotărâri sau ordonanțe, dată de orice jurisdicție, trebuie considerată ca făcând parte integrantă din „proces”, în sensul art. 6 al Convenției (*Hornsby contra Grecia*, hotărâre din data de 19 martie 1997, *Culegere de hotărâri și decizii* 1997-II, pag. 510-511, § 40, și *Immobiliare Saffi contra Italia* [GC], nr. 22774/93, § 63, CEDO 1999-V).

31. Totuși, dreptul de acces la un tribunal nu poate obliga un Stat să facă să fie executată fiecare hotărâre cu caracter civil, indiferent care ar fi circumstanțele. (*Sanglier contra Franța*, nr. 50342/99, § 39, 27 mai 2003). Atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze în executarea unei decizii judiciare și omit să facă acest lucru, această inerție angajează răspunderea Statului pe terenul art. 6 § 1 din Convenție (*Scollo contra Italia*, hotărâre din 28 septembrie 1995, seria A nr. 315-C, pag. 55, § 44).

32. În orice stare a cauzei, Curtea nu este chemată să examineze *in abstracto* dacă ordinea juridică internă a Statului este aptă să garanteze executarea deciziilor pronunțate de către tribunale. Într-adevăr, aparține fiecărui Stat contractant sarcina de a se dota cu un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive care îi incumbă. Curtea are drept sarcină doar să examineze dacă, în speță, măsurile adoptate de către autoritățile române au fost adecvate și suficiente (*Ruianu contra România*, nr. 34647/97, § 66, 17 iunie 2003).

33. În cazul în speță, Curtea ia notă de faptul că hotărârea din 27 iulie 2001 condamnă societatea să negocieze și apoi să încheie un contract cu reclamanta, care nu a ajuns niciodată să fie semnat. Ori, Curtea consideră, împreună cu Guvernul, că fiind vorba despre o obligație care necesită intervenția personală a debitorului, societate privată, Statul, în calitate sa de depozitar al puterii publice, nu a fost chemat decât pentru a avea un comportament diligent și pentru a asista creditorul în executare.

În schimb, incumbă reclamantei sarcina de a se servi de mijloacele puse la dispoziția sa prin legislația națională și de a face apel, dacă este cazul, la puterea publică pentru a fi asistată în executare (*Ciprova contra Republica Cehă*, (decembrie), nr. 33273, 22 martie 2005).

34. Curtea nu poate accepta argumentul reclamantei conform căruia jurisdicțiile interne au privat-o de posibilitatea de a obține vărsarea penalităților de întârziere, mijlocul cel mai eficient de a forța debitoarea să-și execute obligația.

Ea consideră mai întâi că în lumina principiilor care se degajă din afacerea *Ruianu*, citată, nu-i revine sarcina de a se pronunța asupra punctului de a ști dacă penalitățile de întârziere erau într-adevăr, mijlocul cel mai eficient care trebuia folosit în speță. În scopul de a verifica respectarea garanțiilor art. 6 § 1 în speță, ea trebuie să efectueze examinarea de ansamblu a mijloacelor puse la dispoziția creditorului de către Stat (paragraful 32 de mai sus). În orice stare a cauzei, ea constată că, departe de a fi privat reclamanta de penalitățile de întârziere, tribunalele nu au făcut decât să indice reclamantei procedura de urmat pentru a-și obține plata. Ori, Curtea nu are drept sarcină să se substituie jurisdicțiilor naționale în aprecierea și interpretarea legislației interne și a faptelor cauzei (*Brualla Gomez de la Torre contra Spania*, hotărâre din 19 decembrie 1997, Culegere 1997-VIII, pag. 2955, § 31, și *Garcia Ruiz contra Spania* [GC], nr. 30544/96, § 28, CEDO 1999-I).

35. De altfel, în afară de faptul că au indicat procedura care trebuie urmată pentru conversia penalităților de întârziere în daune-interese, tribunalele interne au informat, de asemenea, reclamanta despre posibilitatea de a cere în justiție transformarea obligației de a semna contractul într-o obligație de plată a unei reparații, în fața refuzului debitoarei de a se executa. Ori, dacă un asemenea sfat nu poate fi luat în considerare ca o recunoaștere a unei imposibilități obiective a executării a unei hotărâri din 27 iulie 2006 (vezi *mutatis mutandis*, *Sabin Popescu contra România*, nr. 48102/99, § 72, 2 martie 2004), nu este mai puțin adevărat că, văzând caracterul *intuitu personae* al obligării de a semna contractul, refuzul manifest al debitoarei de a se executa, ar putea fi analizat în speță ca o imposibilitate *de facto* de a se executa.

Ori, în acest caz, refuzul reclamantei de a lua în considerare folosirea mijloacelor de executare prin echivalare nu este imputabil organelor Statului.

36. Curtea consideră, astfel, că în circumstanțele concrete ale speței, Statul, pe calea tribunalelor interne, a depus toate eforturile necesare în scopul de a face să fie executată hotărârea favorabilă reclamantei, mai ales în măsura în care numitele tribunale au indicat căile care pot fi urmate de către reclamantă, atât pentru a constrânge debitorul, cât și pentru a transforma obligația inițială într-o obligație de plată de daune-interese.

37. Aceste elemente îi sunt suficiente Curții, pentru a trage concluzia că autoritățile nu au eludat obligația lor de a asigura un acces efectiv la justiție, nici obligația de a judeca cauza reclamantei în mod echitabil, așa cum spune art. 6 § 1.

De aici, Curtea trage concluzia că în speță nu a existat o încălcare a art. 6 § 1.

II. DESPRE ÎNCĂLCAREA INVOCATĂ LA ART. 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1

38. Reclamanta denunță o încălcare a dreptului său de proprietate pe motivul refuzului autorităților de a o asista în demersurile sale pentru a obliga societatea să semneze contractul de vânzare așa cum s-a ordonat prin hotărârea din 27 iulie 2001. Ea invocă art. 1 din Protocolul nr. 1, care este redactat astfel:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa, decât pentru o cauză de utilitate publică, în condițiile prevăzute de lege și conform principiilor generale de drept internațional (...).”

39. Guvernul contestă această teză, considerând că hotărârea definitivă dată în speță nu constituie un „bun” în sensul art. 1 citat, nici în raport cu plata penalităților de întârziere.

Sprijinindu-se pe hotărârea *Marckx contra Belgia* (hotărârea din 13 iunie 1979, seria A nr. 31), Guvernul evaluează că reclamanta nu mai poate pretinde că are un drept garantat prin art. 1 din Protocolul nr. 1, de a câștiga imobilul în cauză. El susține, în sfârșit, că reclamanta nu are speranța legitimă de ași vedea plătite penalitățile, hotărârea din 27 iulie 2001 neconstituind în favoarea sa o creanță sigură, lichidă și exigibilă.

40. Reclamanta contestă poziția Guvernului, considerând că nu este vorba, în speță, de un bun viitor, și că creanța sa pentru plata penalităților este sigură, lichidă și exigibilă.

41. Curtea relevă faptul că acest prejudiciu este legat de cel examinat mai sus, și trebuie deci să fie declarat admisibil.

42. Asupra fondului acestui prejudiciu, Curtea amintește că pentru ceea ce înseamnă imobil în litigiu, a constatat deja că hotărârea din 27 iulie 2001, care a condamnat societatea să semneze un contract de vânzare, a rămas neexecutată. Ori, în virtutea acestei hotărâri, reclamanta trebuia să obțină titlul de proprietate asupra imobilului. Este deci, în speță, o valoare patrimonială în virtutea căreia reclamanta putea pretinde că are o speranță legitimă de a obține dreptul de proprietate asupra imobilului. Reclamanta are deci „un bun” în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 (vezi, printre altele, *Kopecky contra Slovacia* [GC], nr. 44912/98, § 35, 28 septembrie 2004, și *Jasiuniene contra Lituania*, nr. 41510/98, § 44, 6 martie 2003). Nu este mai puțin adevărat că, Curtea amintește că este vorba despre un litigiu patrimonial între persoane particulare care nu antrenează, în principiu, răspunderea Statului. În orice stare a cauzei, din motive similare celor expuse în ceea ce privește în privința invocării violării art. 6 § 1

din Convenție, Curtea consideră, cu privire la cele expuse, că nu se poate trage concluzia unei încălcări, de către Stat, a drepturilor garantate la art. 1 din Protocolul nr. 1.

43. În plus, pentru ceea ce înseamnă plata penalităților de întârziere, nu se poate pretinde că are un bun, ținând cont mai ales de caracterul provizoriu al penalităților, așa cum au constatat jurisdicțiile interne (paragraful 13 de mai sus).

44. De aici, Curtea trage concluzia că nu există o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Pronunță* că nu a existat o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție;
3. *Pronunță* că nu a existat o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1.

Dată în franceză, apoi comunicată în scris la data de 13 iulie 2006, în aplicarea art. 77 §§ 2 și 3 din regulament.

Vincent BERGER Bostjan M. ZUPANCIC

Grefier Președinte

~**~

Subsemnata BEATRICE NITA - ERDELY certifică exactitatea acestei traduceri cu textul înscrisului prezentat mie, din limba franceză în limba română. TRADUCĂTOR, autorizația nr. 9308/2003.

